ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

Орган Цэнтральнага і Менскага Комітэтаў Ленінскага Комуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі

№ 61 (443) Пятніца 3 чэрвеня 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдзень у сераду, пятніцу і нядзелю | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дня. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена": Менск, Комсам. 25.

1-е ЧЭРВЕНЯ ПРАШЛО!

Наказ аб 10-проц. зьніжэньні цэн ня ўсюды выканан.

ТРЭБА ЗАПАЗДАЎШЫМ ПАДЦЯГНУЦЦА!

Разгром мілітарысцкіх войск.

7 мукдэнскіх дывізій разьбіты войскам Ухану.—20.000 палонных.—Захопу Чжэнчжоу і Кайфыня чакаюць гэтымі днямі.

26-га мая войска ўханскага ураду перашло у агульны наступ і перашло рэчку Ло Хэ (у паўночнай частцы правінцыі Хэнань). Мукдэнцы, падцягнуўшы значныя падмацаваньні, перашлі ў контрнаступ з лініяй уздоўж Пекін-Ханькоўскае чыгункі.

У выніку боек 7 мукдэнскіх дывізій разьбіты дашчэнту. Рэволюцыйнае войска захапіла значныя трафэі: навуль налічваецца 2.000 палонных, 20 куляметаў, 10 гармат, 12 бомбамётаў і вялікая колькасьць амуніцыі. Адступленьне супраціўніка набыло вялічэзны характар.

Увечары 28-га мая войска ўханскага ураду дасягло Хэшэнцзяо.

Войска Фын-Юй-Сяна, якое раней узяло Лейян, пазбавіла такім чынам магчымасьці адступленьня на ўсход ханьскаму і мукдэнскаму войску, якія баранілі гэты раён. Узята больш 20.000 палонных і такая-ж колькасьць вінтовак. Апрача таго, рэволюцыйнае войска захапіла вялікія запасы амуніцыі.

Рэволюцыйнае войска не спыняе энэргічна адціскаць ворага. Захоп Чэнчжоў і Кайфыня рэволюцыйнымі войскамі—пытаньне бліжэйшых дзён.

На заходнім фронце галоўная група войск Ян-Сэна разьбіта перайшоўшымі ў наступ часткамі ўханскае арміі і адкінута з Цьзен-Цьзяну. Прасьледуючыя ворага часткі ўханьскае арміі ўжо дасягі Цьзен-Цьзяна.

У Наньянскім раёне калёна войск Фын-Юй-Сяна заняла Нэйсян і Ляохогоў.

Кітайская рэволюцыя жыве.

На мітынгу ўханскіх рабочых, наладжаным у адзнаку протэсту супроць здрадніцтва Чан-Кай-Шы, выступіла дэлегацыя гамін-данаўскіх піонэраў з урачыстым абяцаньнем іці за левым гаміндажам і компартыяй у іх барацьбе супроць здрадніка.

Беларусія ў Ленінградзе

(Водгукі экскурсыі, праведзенай рэдакцыяй газэты «Чырвоная Зьмена»).

На „Красном треугольнике".

Вечар спайкі Ленінградзкай моладзі з Беларускай

У Ленінградзе беларуская моладзь наведала Петрапаўлаўскую цытадэль, Зоолёгічны сад, Таўрычаскі дварэц, Смольны і шэраг музэяў.

— Нас зьдзіўляюць тыя культурныя багацьці, якімі ўладае зараз пролетарыят Ленінграду—гавораць у адзін голас беларускія экскурсанты.—Але больш за ўсё нас зьдзіўляе добрае спатканьне, якое мы атрымалі як ад моладзі так і дарослых рабочых заводу «Красный Треугольник». Нас «рвалі» то ў адзін то ў другі цэх

Яны нам апавядалі аб сваім жыцьці, аб сваіх дасягненьнях на вытворчым фронце.

20-га мая ў доме «Молодая и Старая Гвардия» адбыўся вечар спайкі Ленінградзкай моладзі з Беларускай.

Там, дзе пахне гумай.

«Там дзе пахне гумай, там і будзе нашай астаноўкай»,—гаворыць кандуктарша трамваю хвалюючымся экскурсантам. Пачынаецца узмацнёнае ўцягваньне ў нос паветры. Кожны першым хоча зазначыць месцовасьць.

— Гумай пахне,—раздаюцца галасы, а ўсьлед за гэтым доўгі чырвоны будынак з вышкамі агромністых закопчаных труб.

Першыя крокі з прамывачнага аддзяленьня. У гэтым аддзяленьні стаіць духата. Цяжка дыхаць і стараюцца ісьці хутчэй. Далей ідуць агромністыя майстэрні, дзе працуюць выключна жанчыны.

— Вось дзе бабскае царства—кажуць хлапцы,—больш чым у Парыжы.

Сотні чырвоных, белых, сініх хустачак як мурашнік, шавеляцца вакол сваіх сталоў, хутка пакручваючы, выразваючы асобныя часткі і склейваючы іх у цэлыя галёшы. Пры прыходзе нашай экскурсыі яны весяла ўхмыляюцца падзываюць да сябе і падрабязна распытваюць нас. Мы таксама закідваем іх градам пытаньняў.

Потым праходзім па лакіровачнаму аддзяленьню, па аддзяленьню дзе вырабляюць дзіцячыя цацкі, знаёмімся з працай сотак чалавек. Кожны рабочы, кожная работніца з цікавасьцю тлумачаць нам усё, што датычыць іх працы. Знаходзяцца сярод рабочых земляцкі з Менску, Гомелю, Віцебску і г. д. Яны весела сьмяюцца пры спатканьні.

П. Б.

Як былі зрасходаваны грошы экскурсантаў.

Разьлік на 1-го чалавека.

1) Чыгуначны білеты	—14 руб.	48 кап.	
2) Аплата інтэрнату	— 4	»	
3) Яда ў працягу 11 дзён-11	»	15	»
4) Аплата кіраўнікоў экскурсій . . .	— 2	» 71	»
5) Трамвайныя разьезды	— 1	» 50	»
6) Білеты ў тэатр	— 1	»	
7) Аплата за ўваход ў музэі палацы і г. д.	—	95	»
8) Розныя выдаткі: організацыйныя паштовыя, перавозка і ахова рэчаў на чыгуначных станцыях і інш.	— 3	» 11	»

УСЯГО . —38 руб. 90 кап.

Доўгачаканая...

Вось і наступіла тая доўгачаканая хвіліна, калі шэфы і падшэфныя сталі твар к твару. Падшэфнікі стараліся дзяліцца марскімі ведамі, растлумачваючы важнасьць нашага рабоча-сялянскага чырвонага флёту—вартаўніка чырвоных межаў, падкрэсьліваючы, у сваю чаргу, важнейшыя пытаньні гаспадарчага ваеннага будаўніцтва. Абмен думак адыгрывае вялікую ролю, з аднаго боку Чырвоны Флёт даведваецца як узмацняецца наша соцыялістычная гаспадарка, і з другога боку, падшэфнікі знаёмяцца з Флётам

Т.

РСІ пачала праверку

Ці выкананы дырэктывы аб 10 проц. зьніжэньні цэн да 1-га чэрвеня.

Нядаўна калегія РСІ заслухала даклад Наркамгандлю тав. Адамайціса аб ходзе кампаніі зьніжэньня цэн на Беларусі і садаклад намесьніка Наркому РСІ тав. Эльвінда аб выкананьні асобнымі ўстановамі і організацыямі дырэктыў па зьніжэньню цэн.

На калегіі выявіўся шэраг цікавых фактаў спадарожваючых кампанію зьніжэньня цэн.

Зьніжэньне таварных цэн, за час з сакавікоўскіх дырэктыў, характарызуецца прыкметна ўскораным тэмпам у параўнаньні з мінулым пэрыядам.

Зьніжэньне каштоўнасьці набору выразілася у 4,4 процанты па ЦРК і 3,8 па спажывецкіх таварыствах. Агульнае зьніжэньне цэн з 1-га студзеня па 1-е мая складае 5,7 процантаў.

122—праспалі..

Вясковыя спажывецкія таварыствы значна адстаюць ад гарадзкіх. Нават устаноўлены выпадкі павышэньня узроўню розьнічных цэн на тавары, параўнаўча са студзенем месяцам, 122 спажывецкімі таварыствамі, якія цяпер прыцягваюцца да адказнасьці.

А на запалкі?.. на цукер?..

Многія кооперативы зьніжалі цэны, але на прадукты менш адчуваючыя для бюджэту, як ніткі, туалетнае мыла, пудру і інш.

А вось, цукер-рафінад, пясок, запалкі, селядцы і інш., дык зьніжэньне на гэтыя тавары хістаюцца ўсяго толькі ад 0,7 да 3 процантаў.

А слана дык і ня прыкмецілі...

Зьніжэньне таксама не ўвязваецца з рацыяналізацыяй і удзешаўленьнем каштоўнасьці нізавога апарату. Такое падзешаўленьне калі і прыкмячаецца дзе-ні-дзе, дык больш усяго ў форме скарачэньня той ці іншай другараднай платнай пасады, а побач з гэтым вядомы выпадкі, калі атрыманьне спажывецкімі таварыствамі тавараў спадарожваецца доўгім праседжваньнем платнага сябра праўленьня, які атрымоўвае сутачныя і камандыровачныя. Нязначна таксама скарачэньне выдаткаў па асобным ЦРК, а яшчэ менш значна ў Белкоопсаюзе. У апошнім з часу ўкрупненьня акрсаюзаў ніякая рацыяналізатарская праца не вялася.

Кіраўніцтва ня было.

Адной з асноўных прычын вышэй паказаных дэфэктаў у кампаніі зьніжэньня цэн як у гарадох, так і, у асаблівасьці, у нізавой сеці, зьяўляецца недастатковае кіраўніцтва з боку вышэй стаячых кооперативных організацый, ня гледзячы на тое, што аб гэтым было дадзена шмат дырэктыў (пастановы сакавікаўскага плэнуму ЦК УсеКП(б). Больш усяго гэта прыкмячаецца ў спажывецкай кооперацыі, ў адносінах да якой ня былі прыняты меры да належнага інструктыраваньня, як шляхам больш частых выездаў на месцы, так і скарыстоўваньня акрсаюзамі наведваньне працаўнікоў нізоўкі.

Тэрмін дзесяціпроцантнага зьніжэньня цэн, вызначаны партыяй і савецкім урадам, сышоў. РСІ, ворганы Наркамгандлю праверацъ, ці выканана гэтая дырэктыва?

Калі ня выканана, дык па якім прычынам?

Барацьба за зьніжэньне цэн будзе і на далей рашуча праводзіцца. І не пазадровіцца таму, хто будзе перашкаджаць выкананьню гэтай злабадзённай задачы.

Р. Г-н.

Зьніжэньне навыварат.

Таксама „зьніжаюць"

Інструктарскім апаратам Менскага аддзяленьня Белкоопсаюзу была праведзена праверка зьніжэньня розьнічных цэн па 18-ці спажывецкіх таварыствах. Вынікі праверкі даюць наступны малюнак.

Абчанскае спажывецкае таварыства: у гэтым кооперативе перавялічаньне прадзельных нормаў накладаньня і цэн носіць сыстэматычны і злосны характар. Накладаньні не памяншаюцца, а з кастрычніка месяцу па 1-е мая ўсё павялічваюцца. Перавялічаньне цэн падае галоўным чынам, на мануфактуру, скуру цьвікі, чыгун, жалеза і ніткі.

Шыткавіцкае таварыства, пачынаючы з кастрычніка ў працягу усіх наступных месяцаў павышала цэны. Самавольныя надбаўкі увесь час ня спыняліся.

Усе гэтыя спажывецкія таварыствы прыцягнуты да адказнасьці.

Наступ накідам.

Пра гучнае „ура".

Наш Красный флот на всех парах

— І такімі словамі нашчэ вітаюць уже на палубе камісар лінкору т. Несьвевіч.

Глядзім з палубы. Бачым гарах кастрычніка—„Аврору", бачым „ухабора" нашай „Парыскай Комуны"—„Марата", а там... яшчэ...

Адчуваем веліч сталёвых волатаў. А навокол вада. Ад ветру—зыбіцца. Тым-ж, неадменныя, чайкі...

І калі табе марак тлумачыць, што ў часе стралу толькі вялае з гармат лінкору на палубе ветрам зносяцца людзі, розныя не прымацаваныя рэчы, толькі тады уяўляеш хто сьмерадзе подступы, адчуваеш, што чырвоны флёт на ўсіх парах!..

Полудзень у кубрыках, сярод матросаў:

— Ды вы не саромцеся. Будзьце як у хаце...—выручваўшы адзін з маракоў у ролі афіцыянта

— Ды нічога! І шэфы лоўка сёрбалі гарохавы суп.

А маракі падшэфныя пыталіся:

— Ды як у вас, ды што у вас?..

І кожны апавядаў пра Беларусь, пра комсамол, пра ячэйку, пра сябе. Завязалася дружба.

Мы яшчэ ў кубрыках. Там над намі, на палубе адбываюцца фотаздымкі, гульні, водгульлем даносяцца скрозь сталёвыя латы лінкору гукі карабельнага аркестру.

Сёньня ў падшэфных сьвята. Сёньня—15 мая флёцкае сьвята.

Чырвонафлёцец старшы машыніста, комсамолец Толька Шперк павёў мяне на трохах у глыб карабля.

Прывёў у машыннае аддзяленьне. Гарачыня.

— Тут сэрца нашага карабля...

І сапраўды. Няважлівым лёк машын і самых найразнастайнейшых прылад. Ні здаецца вынікі. Я вейрнуўся. І мне здалося, што я ў нейкай машыннай віто фаміліям, віто клюбе. Карабель стаяў на якары. Ад таго і маўчала сэрца, вадзячы ў сэрцы так было урачыста-спакойна... Скрозь, з гэтай машыны, прыладаўся скрозь чырвань электрычнага сьвету корткае ільлічэ...

Мы выйшлі на палубу. На палубе шпацыруюць матросы. Пайшлі на бак*). Весёлыя маракі жартуюць паміж сабою, паказваюць якарнае аддзяленьне нашым экскурсантам.

Мы вячэралі. Смачны картофляны суп быў вячэраю. А папячэраўшы „шпаркі" ў даміно. Маракі на шашку гуляюць. Яны так б'юць корткамі аб стол, што ў кубрыку раздаецца роха. Гудуць вэнтылятары. У кожны кубрык—па два. Адзін выкачвае сапсаванае паветра, а другі падае пукі сьвежага, чыстага...

Мы доўга не маглі разьвітацца з падшэфнымі. Нездарма дружба.

Перад разьвітаньнем быў мітынг на палубе. Пасьля мітынгу—доўгае ура!

Пасьля таго, як мы саступілі з лінкору на буксір віталіся на мове лёзунгаў. Пасьля кожнага лёзунгу доўгае ура!

А ужо пасьля таго, як мы адплылі, і як ня крычы ўсё роўна пачуць нельга, віталіся матросы з намі, а мы з імі.

А калі лінкор толькі чарнеў на небасхіле, а мы адплылі не адну мілю, і тады мы віталіся з маракамі, а маракі з намі—комсамольцамі і матросамі.

Настрой, баявёрасьць былі ўзьняты як і ў іх, так і ў нас, як кажуць прывычныя казаць, на ўсе сто процантаў.

„І да гэтага часу нашыя маякі ўспамінаюць нас. Шлём вам прывітаньне з Балтыцкага мора"—пішуць цяпер на Беларусь маракі з „Парыскай Комуны".

І мы ўсе, экскурсанты, успамінаем вас дарагія таварышы!

Шлём вам прывітаньне з Савецкай Беларусі!

*) Бак—адзінае месца на палубе карабля дзе дазваляецца курыць.

Дымуць жалезам мартэнаўскія печы.

Вось дзе раскінуўся гэты слаўуты завод.

Хто ня ведае ў нашай краіне „Чырвонага Пуцілаўца"!

Дымяцца мартэнаўскія печы. Жалезам дышаць... Як павукі ходзяць па столі вялізныя краны, пераносячыя тысячы пудоў грузу ў адну хвіліну...

Экскурсантаў зьдзівіла надзвычайная непрыдкасьць, упартасьць працы.

— Во дзе рабочыя!

— Эй, сьпераныся!

Такарнае аддзяленьне. Такарныя станкі скрабуць сталь. Сталь прымае пажаданыя для чалавека формы.

Ліцейнае аддзяленьне. Рабочыя рыхтуюць формы для адліўкі.

Кацельнае аддзяленьне. Сьцелюцца лістамі кацельная сталь. Сілаю прасаў прасуецца...

Паравозны цэх. Новенькі новенькі паравоз. Цацка.

Групаводы апавядаюць пра вытворчасьць, пра ўмовы працы, якасьць продукцыі.

Пуцілавец—грозная сіла. 13 тысяч рабочых—нам цэлы горад.

Пуцілавец—грозная сіла. 14 квадратных вёрст—гэта плошча Пуцілаўца.

Грозная сіла.

Наша цяжкая індустрыя.

Бачыце:—дзядзя слонь

На Васільеўскай высьпе шырака раскінуўся зоолёгічны сад.

Самыя найразнастайнейшыя жывёлы сьвету сабраны ў ім.

Па важнейшаму ляжыць у клетцы зоў. Побач—львіца.

Воўк, тыгра, шакал, пантэра—неспакойны. Яны лётаюць з кута ў кут кожны па сваёй клетцы, зубамі кусаюць краты.

Па сярэчках, абнюхваюцца смакуюць на перакладзінах малпы.

Купаюцца ў маленькім возеры лебедзі, дзікія вуткі, гусі.

Сьмяюць у „бегемотніку" кракадзілы, сьпіць сам гаспадар памяшканьня „бегемот" велічынёю з добрую карову...

— А зараз мы убачыце дзядзю слана!

Хлопцы павялічвалі ногі.

І сьпіць перад намі слон. Якім мізэрным, супроць гэтага велізарнага, здаецца чалавек.

І слонь слухаецца, як дзіця малей чалавека.

Дасі капейку—узьдыме бярэ сваім хобатам і перадае не каму небудзь, а вартаўніку саду. Той бярэ грошы і дае слону у замест грошай бульбіну.

Сьмяемся ад душы.

Надзвычайна спадабался ўсім экскурсантам экскурсія ў зоолёгічны сад.

Але цікавае яшчэ наперадзе. Мы будзем бачыць Пуцілавец, царскія палацы, Волхаўбуд

Ш. Барашка.

Дружным паходам у лес, сады, на палі і сенажаці.

Культурны адпачынак летам.

Не змарнаваць часу водпуску.

НА ЗЯЛЁНУЮ ЛУЖАЙКУ

Набліжаецца лета. Змораныя зімовай працай, мы ўжо раней адчуваем прыгожасьць летняга адпачынку. Хутчэй-бы сапраўднае лета: сонца, водпуск, усё кінуў бы і стаў захапляцца прыродай—мараць некаторыя. Толькі ў адным правы такія таварышы. На то і лета, каб падставіць сваё цела пад гарачыя, здаровыя праменьні сонца, акунуўшы яго затым у халоднай вадзе. Так думаюць яны падправіць сваё зморанае за зіму цела і «дух».

Але ўся бяда ў тым, што вельмі многія разважаюць аб карысьці лета, але робяць зусім інакш. Часта ў такіх людзей лета праходзіць упустую, без толку. Водпуск праходзіць у тых жа цесных пакоях, на вуліцах, на пыльных вячорках. Глядзіць хлапец, лета-то ўсё прашло, а ён купацца і ні спрабаваў. А ўвосень разьбіты, зморанымі, зноў за працу ў душным памяшканьні. **Ня прывыклі мы яшчэ мэтазгодна скарыстаць сонца, паветру, ваду.**

Добра і з карысьцю можна правесьці летні час водпуску. Усялякую працу можна наладзіць на чыстым паветры,—патрэбна толькі жаданьне і воля. Усялякія летнія базы, якія абслугоўваюць экскурсантаў, грамадзкія купальні—вось яна неабмяжованая магчымасьць скарыстаньня прыроды. Чаму-б, скажам, групы моладзі не наладзіць прагулку, гуляньне за горад, у лес, на палянку, на зялёную лужайку, колектыўныя катаньні на лодках, прагулкі з гармонікам, струнным оркестрам, сьпевамі, скокамі і г. д.

Перагінаюць у нас і тут кій. Часта прагулкі, экскурсіі наладжваюцца ня так, як гэта патрэбна было-б: альбо маленькай групкай чалавек у 6 з выпіўкай, дракай, альбо ўжо надта вялікай масавай раённай куставой экскурсіяй. Такія экскурсіі прыносяць мала карысьці. Яны адцягваюць масу сіл, часу і сродкаў, але не даюць патрэбнага адпачынку і забаў моладзі. Лепш за ўсё організоўваць прагулку невялічкімі групамі па цэхам, па аддзяленьням і г. д.

Адным паветрам ня будзеш сыт, скажуць некаторыя, патрэбна і якая-та культасьветная праца. Вядома, так! А хіба нельга да экскурсіі і прагулкі дажыць культасьветны зьмест? Возьмем хаця-б невялічкае. На прагулках невялічкіх груп п'юць віно, сьпяваюць пахабныя частушкі, займаюцца бойкамі. Чаму-б ня ўжываць у прагулках добрыя харавыя і сольныя песьні.

Вясёлыя прагулкі можна чаргаваць з групавымі адукацыйнымі экскурсіямі-прагулкамі. На гэтых экскурсіях моладзь будзе знаёміцца з мясцовым краем, яго прамыслова-экономічным значэньнем, культурна-гістарычнымі помнікамі і г. д.

Многа хлопцаў займаецца прыродазнаўствам. Невычэрпваючыя сілы прыроды прыцягваюць да сябе розум і зацікаўленасьць многіх хлапцоў. Летняя экскурсійная праца можа лёгка выліцца ў прырода-навуковую прапаганду. Хіба нельга на лоне прыроды, на якой небудзь зялёнай лужайцы ў час адпачынку правесьці гутарку альбо чытаньне? А ў якім-небудзь садзе наладзіць выстаўку, вечар, лекцыю.

Ня мала і занятнага практычнага ў летняй працы, якая цікавая, захапляючая праца па насаджэньню дэкоратыўнага кустарніка газонаў, кветак, фруктовых дрэваў, ачыстка брудных вадаёмаў, барацьба з малярыяй і г. д. Ужывай свае сілы, мастацкія здольнасьці колькі хочаш. Вось ён разумны летні адпачынак вялікай цікавай практычнай працы.

На зялёнай лужайцы можна ня толькі адпачываць, але і разумна і з карысьцю правесьці час. Правядзем летні час у цесным саюзе з прыродай.

Ул. Як.

Сады... Сады...

Як скарыстаць нядзелю

1. Пустэча ў садох

Ліхарадка ў поўным росквіце, па ўсім саюзам клапоты. Кожны клюб лічыць сваім абавязкам мець свой летні сад.

Кожны дзень прыносіць новыя весткі: чыніўся клюб гутнікаў, медсантруд, металістаў, шукаюць саду саўгандльслужачыя, дрэваапрацоўшчыкаў і інш.

А ў выніках вось што: кожны саюз грошай мае мала, каб забясьпечыць належную працу саду, і бязумоўна хутка здарыцца тое, што сярод радавых сяброў саюзу прападзе ахвота прысутнічаць у садах.

Што напрыклад можа даць карыснага сад дрэваапрацоўшчыкаў, што на гэтых днях адчыняецца, сваім сябром саюзу. Першае—сяброў саюзу ня так і многа ў Менску, і вось будзённая праца распачалася, прыходзяць рабочыя, моладзь, сем'і ў сад, а там шашкі, шахматы, пара газэт, піва і больш нічога.

Можа па нядзелям будзе клюбная «халтура»—пастановачкі, танцы, а цэлы тыдзень бязумоўна выпадае з працы саду.

Праўда, калі юнсэкцыі належна будуць скарыстоўваць усе магчымасьці, то працу садоў можна паставіць добра.

Але ці гэта ёсьць ва ўсіх нашых юнсэкцыях? Няма, значыць вынікі прыходзяць самі сабой.

2. Менш садоў, больш працы.

Калі падлічым, колькі навыскаквае хутка летніх садоў, маючы на ўвазе цыфру, што ў Менску 30 клюбаў і маючы на ўвазе «парывы» жаданьне кожнага клюбу, то трэба будзе біць трывогу,

Не адчыніцца 30 клюбаў—будзе іх 20. Будзе 20 закінутых садоў (большасьць фруктовых), 20 «скорбящих» площадок, ну і 20 сумных буфэтаў.

Праўда, нельга гаварыць, што ўсе яны загінуць у маладосьці, ці будуць дрэнна працаваць, ці сады зусім ня патрэбны—гэта будзе галавацяпства, але, што палавіна з іх «завяне», то гэта факт!

Дзе-ж апынецца моладзь?

Добра будуць працаваць два-тры сады найбольш «багатых» саюзаў, усе кінуцца туды, пачнецца знаёмае, лазаньне праз платы, конфлікты з вартаўнікамі... і іншыя падобныя гэтага гісторыі.

Зараз неабходна культаддзелу ЦСПСБ узяць пад кантроль вырастаючыя летнія сады. Трэба браць на ўвагу магчымасьці кожнага саюзу, яго сродкі і сілы.

Трэба ў Менску 5-6 добра працуючых садоў, некалькі на акраінах і меншую колькасьць у цэнтры, аб'ядноўваючых два-тры саюзы, ад такіх садоў магчыма і патрабаваць добрай працы.

3. Дзе правесьці нядзелю?

Заўсёды цэлы нядзельны дзень, не ўваходзіць у плян работы летняга саду, а толькі пастаноўкі ўвечары.

Члены саюзу сэбіраюцца групамі і ідуць на «променад» у б. архір. лес.

Моладзь хто на Ляхаўку купацца ў балоце, хто шнураваць па Савецкай.

Адпака-ж лепшым месцам для купаньня і адпачынку лічаць «Весялоўку і «Людамант».

Выгляд «адпачынку»: бубновы туз, бутэлечка, дзяўчынка.

Прывяду два месцы, якія можна скарыстаць для масавых гульняў.

Першае, гэта Крупцы—самае лепшае месца для купаньня і самае з прыгожых акалаючых Менск.

Лепшая дарога гэта па шляху Заходняй чыгункі, прайсьці 4 вярсты і Крупцы. Тутака можна азнаёміцца з працай фэрмы Белпэдтэхнікуму «чудатворнай іконай», крыніцамі і г. д.

Але жадаючым юнсэкцыям можна параіць яшчэ лепшае месца, дзе магчыма разумна правесьці адпачынак, гэта Лошыца б. Любанскага - зараз фэрма Усесаюзнага інстытуту прыкладной батанікі.

Азнаямленьне хопіць на дзьве-тры гадзіны, астатнія скарыстаць на гульні.

Лошыца высіцца на гары, унізу рака, навакол парк, цікавыя пароды дрэваў, добрая пляцоўка з фізкультурным абсталяваньнем і тутака-ж лес. Ісьці трэба па Чэрвеньскаму тракту пачынаючы ад рагу Савецкай і Сьвярдлоўскай—усяго 5 вёрст.

Алесь Каліта.

Гарадкі—цікавая гульня

Шмат якія хлапцы нават дзяўчаты любяць гуляць у гарадкі. І праўда, ігра ў гарадкі, ня гледзячы на сваю няскладанасьць, надта захапляючая. Але захапіўшыся гэтай ігрой надта лёгка дамахацца да таго, што рукі ў плячох пачнуць балець так, што нават цяжка будзе рухаць імі.

Каб шкоды ад гульні ня было трэба біць не надта моцна вымахваючы рукою: посьпех часта залежыць да таго-ж куды менш ад сілы ўдару, чым ад яго меткасьці і дасканальнасьці. Лепш ня вымахаць рукою пры ўдары, калі яна выцягваецца, прама як страла, а спускаць кій з крыху сагнутай рукі. Тады ня будуць расцягвацца зьвязкі лакцявых суставаў, а будуць разьвівацца мышцы плечавога поясу.

Таксама ня трэба гуляць надта лёгкімі, альбо надта цяжкімі кіямі, яны выматваюць руку. Першыя дні, покуль рукі ня прывыклі, многа гуляць не патрэбна.

Каб разьвіць дасканальна глазамер, ня трэба біць, падкатваючы кіі па зямлі, а трэба біць з налёту, цэлячыся прама ў лоб гарадкам. У летні час можна на якой небудзь лужайцы наладзіць гэтыя гульні. Надта захапляючая гульня.

М. Р.

Сходы з летам пачаліся ў садзе.

Набор у авіа-школы

ЧЫТАЙЦЕ ЎМОВЫ ПРЫЁМУ

Пролетары на самалёт

(да вялікага летняга комплектаваньня авіацыйных школ)

З 16 чэрвеня па 15 ліпеня будзе адбывацца чарговае комплектаваньне **вайскова-тэорытычнай школы** і набор курсантаў у **школу спэцыяльных службаў** паветранага флёту.

Трэці год наша грамадзкасьць у асобе ТСА Авіяхіму комплектуе авіацыйныя школы. Ня малая колькасьць чырвоных лётчыкаў, якая знаходзіцца ў страю нашых паветраных сіл, ужо зьяўляецца пітомцамі ТСА Авіяхіму.

Вопыт мінулых комплектаваньняў паказаў налічча вялікага імкненьня рабочай і сялянскай моладзі ў школы паветранага флёту. Прайшоўшы курс навучаньня школы спэцыяльных службаў ад 12 да 20 месяцаў, моладзь уступае ў чырвоную авіацыю ў якасьці спэцыялістых **фотограммэтрыстых, радыё-тэхнікаў і мэтэорологаў.** Скончыўшыя-ж курс вайскова-тэорытычнай школы пападаюць у лётныя школы, пасьля чаго становяцца ў шэрагі паветраных вартаўнікоў Савецкага Саюзу.

За гады Савецкай улады падрос вялікі кадр маладняку ва ўзросьце ад 18 да 23 год, досыць здаровы фізычна, падрыхтаваны агульна адукацыйна (школа фабзавучу ці другая ступень), поўнасьцю задавальняючы патрабаваньням, прад'яўляемым будучым працаўнікам паветранага флёту.

Пры кожнай акруговай організацыі Таварыства складаюцца кандыдацкія сьпісы жадаючых паступіць у авіашколы. Кандыдатаў прапушчаюць праз мэдыцынскія і мандатныя камісіі, якія правяраюць адпаведнасьць іх паступленьню ў школы. Потым, адабраныя таварышы накіроўваюцца ў адборачныя камісіі вайсковых акруг і, нарэшце, беспасрэдна ў школу. Пераезды адбываюцца за кошт ваеннага ведамства і ТСА Авіяхіму, а места службы кандыдатаў захоўваецца за імі.

Нярэдка ўзьнікаюць непаразуменьн[і] ў сувязі з жорсткасьцю мэдыцынскіх па[...] трабаваньняў, прад'яўляемых да будучы[х] лётчыкаў. Неабходна з усёй яснасьц[ю] падкрэсьліць, што лётчыкам можа бы[ць] ня кожны. **Калі пасажыр нават з са[...] мым расхлябаным сэрцам можа спа[...] койна сядзець у габіне, даручыўшы сябе апецы лётчыка, апошні мож[а] даверыцца толькі свайму сэрцу [...] сваім нэрвам.**

Іх яму машына не заменіць. К та[...] му-ж неабходна забясьпечыць, па магчы[...] масьці, максымальны тэрмін службы лет[...] чыка ў паветры. Для таго, каб мець ле[...] чыка на доўгі час і ў дадатак добрага [...] трэба браць **лепшых з лепшых рабо[...] чых і сялян, упаўне фізычна мо[...] ных, могучых быць надзейнымі па[...] ветранымі байцамі савецкай краіны.**

Савецкі Саюз павінен імкнуцца ком[...] пэнсіраваць сваю часовую тэхнічную ад[...] сталасьць ад мацнейшых краін Эўропы і Амэрыкі якасьцю і надзейнасьцю свай[го] лётнага складу.

Якасьць дасягаецца **добрай падрых[...] тоўкай, бездакорным здароўем, му[...] жаствам і трэніроўкай.** Надзейнасьц[ь] —клясавым становішчам, **клясавай сьв[...] домасьцю і вышкаленасьцю.** Гэтым тлумачацца тыя запатрабаваньні, якія прад'яўляюцца кандыдатам школы.

Увосень адбудзецца новы набор, у па[...] чатку 1928 году—наступны... Няхай [...] гэтым ведае наша моладзь і сур'ёзна па[...] рыхтоўваецца да паступленьня ў школы. **Для лепшай часткі рабочай і сялян[...] скай моладзі Савецкага Саюзу дзьве[...] ры авіацыйных школ адчынены.**

В. Зарзар.

Як паступіць у авіацыйную школу

Паступіць у ваенна-тэорытычную школу можа ўсякі працоўны, жадаючы працаваць у Чырвоным паветраным флёце. Для гэтага неабходна: жаданьне стаць лётчыкам, добрае здароўе, пры наліччы бездакорнага зроку, слуху і вельмі добрай працы сэрца.

Паступаючы не павінен быць маладзей 18 і старэй 23 год уключна, ён павінен мець агульна-адукацыйную падрыхтоўку ў аб'ёме асобнай програмы (яна разаслана па ўсіх акр. ТСА Авіяхіму, каштуе 5 кап.) Найбольш неабходны добрыя веды па матэматыцы і фізыцы.

Пры наліччы ўсіх пералічаных даных усякі жадаючы павінен падаць заяву ў мясцовую організацыю ТСА Авіяхіму (ячэйку, раённае, акруговае аддзяленьне) аб жаданьні паступіць у школу—з прыкладам водгукаў профэсыйных, партыйных, комсамольскіх організацый ці ад асобных сяброў КПБ, характарызуючых адпаведнасьць паступаючага ў школу кандыдата. Да заявы павінны быць прыкладзены дакуманты, якія сьведчаць узрост і атрыманую адукацыю.

З моманту падачы заявы з усімі належнымі дакумантамі, падаўшы лічыцца кандыдатам у школу.

Кандыдаты прызнаныя годнымі адборачнай камісіяй Акр. ТСА Авіяхіму, снабжаюцца дармовым праездам, акрамя карміленьня, якое адбываецца за кошт кандыдатаў—адпраўляюцца ў Смаленск.

Кандыдаты—прыбыўшыя ў ваенна-акруговую камісію ў горад Смаленск размяшчаюцца ў агульным памяшканьні і залічаюцца на харчаваньне пры адной з вайсковых частак.

Кандыдаты, няпрынятыя акруговай ваеннай камісіяй у Смаленску, накіроўваюцца назад па месцу жыхарства дармовым праездам, акрамя карміленьня, якое адбываецца за кошт кандыдатаў.

Кандыдаты, прынятыя ў Смаленску, накіроўваюцца ў цэнтральную прыймовую камісію ў Ленінград, снабжаючыся дармовым праездам і сутачнымі па 50 кап. дзень за кошт ТСА Авіяхіму на ўсю дарогу.

Уся праца па падбору кандыдатаў, [...] камандыраў РСЧА--робіцца ТСААвіяхім[ам] і ні сама школа, ні Аддзел вайскова-в[...] чэбных устаноў паветраных сіл асобны[х] пэрсональных прыёмаў ня робіць.

Парадак адбору кандыдата[ў] і давольсьцьвіе апошніх

Асобы, падаўшыя заявы аб жадан[ьні] паступіць у вайскова-тэорытычную шко[...] лу, выклікаюцца акруговай адборачн[ай] камісіяй ТСА Авіяхіму, праз раённыя а[д] дзяленьні і ячэйкі.

Усе выдаткі (праезд, карміленьне, кв[а] тэра) кандыдаты нясуць за свой кошт як у часе прыёму адборачнай камі[сіі] Акр. ТСААвіяхіму, так і назад да мес[ца] жыхарства, у выпадку, калі яны акажуц[ца] няроднымі па ўмовах прыёму.

Кандыдаты, прыбыўшыя ў Ленінгра[д] паступаюць на поўнае давольсьцьвіе пр[ы] ваенна-тэорытычнай школе ў часе пр[о] хаджэньня цэнтральнай камісіі, і ў вы[...] падку ня прыёму звяртаюцца па мес[цу] жыхарства дармовым праездам і сута[ч] нымі.

Згодна пастановы Народнага Камі[са] рыяту Працы СССР рабочыя і служачы[я] какандыраваныя з прадпрыемстваў, уст[а] ноў для комплектаваньня ваенных шко[л] у тым выпадку, калі яны ня будуць прыняты ў гэтыя школы, захоўваю[ць] места службы на тэрмін ня звыш мес[яца] з моманта адкамандыраваньня, а пры[ня] тыя ў школы належаць звальненьню прадпрыемстваў і устаноў з выплат[ай] выхадных, згодна артыкулу 80 Кодэ[кса] Законаў аб Працы.

„Халтурыяда".

Рэдка, калі сустракаюцца цяпер вандруючыя балаганы, джонглёры, акрабаты і наогул атлёты... Хіба-ж у кіно, у якой-небудзь старой фільме, сумнай і няцікавай... у жыцьці і, у асаблівасьці ў Беларусі, мне здавалася іх зусім няма.

Тым больш дзіўна, што такая трупа вандруе па мястэчках Аршанскай акругі, гастролірующь па хатах-чытальнях, а часам і не бракуюць хлевам. Бяруць за ўваход па 10-15 кап., а калі і больш.

Програма прадстаўленьня пачынаецца, прыкладна, так: выходзіць конфэрансье.— Зараз чэмпіон Волгі ў другі раз пака[жа] сусьветны рэкорд...

— Ці зараз вядомы скакун Са[н-] Францыска пераскочыць праз вост[ры] штык чырвонаармейца.

— Зараз чэмпіон сьвету і наколі[...]

Абдуваюць публіку пустымі гіра[мі] скачком праз вінтоўку і інш. А са[...] фізычнай культуры дзівіцца.

— Чаму тут столькі народу цікаві[цца] фізкультурай? А ў гуртках мала...

З гастралёрамі і «халтурыядай» тр[э]ба павесьці **барацьбу**.

ЯНЫ Ў АКРУЗЕ ПЕРШЫМІ ЛІЧАЦЦА.

Магілеўская комсамолія правяла агляд грамадзка-гаспадарчай працы вясковых ячэек.

Задубская ячэйка атрымала першую прэмію (сячкарня, конны прывод і сельска-гаспадарчая бібліотэка). Другая прэмія (веялка, акучнік і с.-г. бібліотэка) прысуджана Ямніцкай ячэйцы.

Конкурс выявіў, што ячэйкі слаба ўдзельнічаюць у справе разьвіцьця колектыўных форм гаспадараньня.

Па кім можна раўняцца?

45 дзён

Паўтара месяцы цягнуўся агляд працы вясковых ячэек комсамолу Магілеўшчыны. Паўтары месяцы пагледжвала акруговая комсамольская організацыя, а разам з ёй і ўся савецкая грамадзкасьць, як конкрэтна ажыцьцяўляецца комсамольцамі Ленінская справа ў вёсцы. Як конкрэтна выконвае комсамолія дырэктывы партыі і саюзу аб ўдзеле ў гаспадарчым будаўніцтве.

Іх дні і справы

23 ячэйкі з розных раёнаў акругі прынялі ўдзел у конкурсе. Кожная з іх падзялілася на старонках акруговай газэты сваім вопытам у конкрэтнай практычнай справе; сваімі дасягненьнямі, недахопамі.

Конкурс паказаў, што значная частка вясковых ячэек комсамолу сур'ёзна і дзелавіта ўзялася за гаспадарчую і грамадзкую працу і дабілася ў ёй, хачым не асабліва вялікіх, але ўсё-ж такі выразных і прыкметных посьпехаў.

У нас у штодзённай, будзённай працы, зьбіраецца такі вопыт, якім можна і неабходна падзяліцца—вось першы і грунтоўны вывад конкурсу, які трэба асабліва падкрэсьліць.

За карысныя драбніцы

Хай у апісаньнях працы ячэек было многа зусім дробных фактаў.

Хай пісалі комсамольцы і вяскоры аб зусім маленькіх рэчах. Гэта нам і патрэбна было.

Прывіць ячэйкам - кожнаму комсамольцу ў асобку погляд на самую нязначную карысную працу, як працу важную і неабходную—такая была мэта конкурсу. І ён гэту мэту бязумоўна апраўдаў.

Задубская ячэйка, Кармянскага раёну, атрымала першую прэмію.

Тварам да гаспадаркі.

У пачатку 1926 года наша ячэйка зразумела, што самае галоўнае, што павінен рабіць комсамолец у вёсцы, гэта—удзельнічаць у гаспадарчым будаўніцтве краіны.

З гэтага часу перад кожнай парой году ставяцца на ячэйковых сходах даклады аб тэй працы, якая павінна быць праароблена ў азначаны час.

А скончылася гарачая пара—падводзіць ячэйка падрахункі праробленаму, утварае гэнэральную праверку выпаўненьня дырэктыў.

Вынікі навочна.

Тав. Купрэяў.

Сакратар Задубскай яч. ЛКСМБ. Атрымаў прэмію (збор твораў Леніна) за лепшае апісаньне працы ячэйкі.

У кожнага комсамольца уцеплены хлявы: ці абкладзены саломай і законапачаны мохам, ці аблеплены глінай. А ў некаторых—дацкія кармушкі для жывёлы.

Асабліва прышчэпліваюцца культурныя пачынаньні ў гаспадарках комсамольцаў-пасялкоўцаў.

Канюшына абвясьціла вайну беднасьці.

Дзякуючы ўплыву і кіраўніцтву ячэйкі ў шасьці комсамольскіх гаспадарках у мінулым годзе упяршыню зьявіліся палоскі канюшыны, лубіну, каранеплодаў.

Хоць і дорага каштавала нам дастаць насеньне канюшыны, але-ж калі сталі касіць яе (а яна на шчасьце прырадзіла!), дык бацькі і наогул пажылыя сяляне зусім інакш пачалі глядзець на комсамольскі замысел.

Гэтай вясною комсамольскія гаспадаркі мелі пудоў 8 насеньня канюшыны і на продаж.

Прыклад усяму сялянству.

У дзьвёх комсамольскіх гаспадарках ёсьць узорныя зямельныя вучасткі з штучнымі ўгнаеньнямі.

У «сьвята ўраджаю» 1926 году, тры комсамольскія гаспадаркі колектыўна прадставілі вынікі сваёй працы—экспонаты паляводзтва — на раённай выстаўцы. За гэта атрымалі яны для колектыўнага карыстаньня першую прэмію: спружыновую барану, парны плуг і ў дадатак—пахвальны ліст. Таксама імі сумесна набыта радавая сеялка.

Машыны ёсьць. А таму ячэйка паставіла прад сабою задачу ўтварэньня машыннага таварыства.

Комсамольскія гаспадаркі, асабліва землеўпарадкаваныя, зьяўляюцца культурным сельска-гаспадарчым асяродкам. Цяпер ужо сяляне ня лічаць, як калісьці, што—комсамольцы толькі гавораць, а праявіць сябе на справе ня могуць. Такі погляд аджыў свой век.

Шкада толькі, што ў маладых гаспадароў малавата сельска-гаспадарчых ведаў і таму цяжка часамі прыходзіцца без дапамогі.

Даёш сельска-гаспадарчае таварыства.

Ня так даўно ячэйка абмеркавала пытаньне аб стварэньні сельска-гаспадарчага таварыства. Пачын ячэйкі сельсавет адобрыў. Пачалася комсамольская агітацыя і прапаганда на сялянскіх сходах за таварыства.

Завербавалі ў пайшчыкі 30 сялян-беднякоў. Прынялі статут. Сабралі 5-ці рублёвыя сяброўскія ўзносы. Выбралі праўленьне. Разгортваем працу.

Згодна пляну працы, таварыства організуе аддзелы: крахмальна-патачны, садова-агародны, насеннаводны і па апрацоўцы малочных продуктаў. Чуткі аб таварыстве разьнесьліся па вёсках і ў таварыства пачалі прыбываць усё новыя і новыя пайшчыкі

Незабыта і коопэрыраваньне паогул. У трохтыднёвік, які праводзіла ячэйка, завербавана 58 пайшчыкаў. На вылучаны коопэратыўны фонд уцягнута у пайшчыкі 25 беднякоў.

Грамадзкая праца.

У членах сельсавету—6 комсамольцаў. Сумесна з комсамольцамі-грамадзкімі працаўнікамі ячэйка распрацавала плян падняцьця гаспадаркі ў раёне сельсавету, прад'явіўшы яго потым на абгаварэньне пленуму сельсавету.

Сувязь з сельсаветам добрая.

Ячэйка ўзьнімала шэраг практычных пытаньняў, як прад пленумам сельсавету, так і прад яго прэзыдыумам.

На дапамогу бяспрытульным ячэйкай быў пастаўлен спэктакль, таксама праводзіўся збор ахвяраваньняў. Актыўна ўдзельнічалі комсамольцы ў абсталяваньні дзіцячай пляцоўкі.

Пад комсамольскім кіраўніцтвам працуе ячэйка МОПР'у, якая за кароткі тэрмін, менавіта з кастрычніка, узрасла да 50 чалавек. Багата сярод мопраўцаў барадачоў-старыкоў, ня мала і жанчын-сялянак. Надаўна комсамольцамі організавана ў вёсцы Патрозічы новая ячэйка МОПР.

Вялікая ўвага комсамольцаў-грамадзкіх працаўнікоў зьвернута на стан пажарнай дружыны. Ёсьць ужо машына і інвэнтар, ды і сама дружына даволі моцная.

Н. Купрэяў.

Ямніцкая ячэйка, Быхаўскі раён, атрымала другую прэмію.

Дзяўчына на чале.

Ячэйка налічвае ў сваіх шэрагах 13 хлапцоў і 5 дзяўчын. Комсамольцы жывуць адзін ад другога за 3—5 вёрст, што робіць працу ячэйкі больш цяжкай. Сакратар нашай ячэйкі—дзяўчына-сялянка.

На комсамольскіх палёх.

Пяць членаў ячэйкі--самастойныя гаспадары. Астатнія працуюць сумесна з бацькамі.

Адчуваецца некаторае зрушэньне ў бок палепшаньня гаспадаркі. Дзьве комсамольскіх гаспадаркі перайшлі на шматпольны севазварот. Адна з іх лічыцца культурнай і састаіць на вучоце ў РВК. На сельска-гаспадарчай выстаўцы комсамольскія гаспадаркі атрымалі дыплём.

Канюшына бярэ верх.

Нівы на балоце.

У раёне сельсавету ёсьць 2 мэліорацыйных таварыствы. Старшыні іх—комсамольцы. Дзесяць комсамольскіх гаспадарак зьяўляюцца членамі таварыстваў.

Адно таварыства правяло расьцяробу і раскарчоўку на балотнай плошчы ў 30 дзесяцін і заклала паказальны вучастак.

Супроць „Чырвонага пеўня".

Абгаварыўшы пытаньне аб організацыі супроцьпажарнай варты, ячэйка разам з сельсаветам павяла ў гэтым напрамку растлумачвальную працу сярод сялян.

Сяляне ва гэту справу шчыра адгукнуліся і пачалі зьбіраць грошы. У выніку набыта новая пажарная машына. Усе комсамольцы працуюць у пажарнай дружыне.

„З міру па нітцы—камітэту фонд".

У часе перавыбараў, старшынёй камітэту ўзаемадапамогі выбран комсамолец. За сваю аднагадовую працу ён значна палепшыў работу камітэту і павялічыў яго фонд.

Раней сродкі камітэту складаліся з 80 пудоў аўсу, 220 пуд. жыта і 60 руб. грашыма. А к студзеню 1927 году ўжо стала 100 пудоў аўсу, 300 пудоў жыта і 150 рублёў грашыма.

За кошт камітэту коопэрыравана 45 бядняцкіх гаспадарак.

Гады маладыя, думкі новыя...

У час перавыбараў сельсаветаў комсамольцы былі разьмеркаваны па вёсках, дзе разам з партыйнай ячэйкай праводзілі сходы беднаты. У выніку перавыбараў—3 комсамольцы ўвайшлі ў члены і адзін у кандыдаты сельсавету. Старшынёй выбран таксама комсамолец, а намесьнікам яго – дзяўчына-комсамолка. Яшчэ адна комсамолка з ячэйкі працуе сакратаром другога сельсавету.

Аўтарытэтнасьць ячэйкі з кожным днём павялічваецца. Моладзь акаляючых вёсак падтрымлівае ячэйковыя мерапрыемствы і дапамагае іх ажыцьцяўляць.

О. Зыкава.

Хто прыняў удзел у конкурсе.

1. Макранская ячэйка; 2. Задубская ячэйка Кармянскага раёну; 3. Абідавіцкая ячэйка Журавіцкага раёну; 4. Хацетаўская ячэйка Лупалаўскага р.; 5. Пашкоўская ячэйка Магілеўскага р.; 6. Гарадзецкая ячэйка Шклоўскага р.; 7. Ячэйка Княжыцкай школы сялянскай моладзі; 8. Ячэйка прадмесця Заречча Чавускага р.; 9. Балатнянская ячэйка Журавіцкага р.; 10. Слаўнянская яч. Прапойскага р.; 11. Куракаўшчынская ячэйка Кармянскага р.; 12. Колбаўская ячэйка Чачавіцкага р.; 13. Струкачоўская ячэйка Кармянскага р.; 14. Гэйшынская ячэйка Прапойскага р.; 15. Ячэйка Бялыніцкай школы моладзі; 16. Антонаўская ячэйка Чавускага р.; 17. Чыгірынская ячэйка Чачавіцкага р.; 18. Нова-Быхаўская ячэйка; 19. Кучынская яч. Чачавіцкага р.; 20. Борнаўская ячэйка Чачавіцкага р.; 21. Бракаўская ячэйка Магілеўскага р. 22. Збышынская ячэйка Чачавіцкага р.; 23. Кузьмініцкая ячэйка Чавускага р.; 24. Ямніцкая ячэйка Быхаўскага р.; 25. Кароўчынская ячэйка Лупалаўскага р.; 26. Батуньская ячэйка Магілеўскага р.

А „Сасонкі" яшчэ ўсё ў гразі!

(Вёска Харавічы, Сьмілавіцкі раён).

Вясной леташняга году прыехаў у вёску Харавічы тэхнік для організацыі працы па асушцы сенажаці «Сасонкі», якой налічваецца сто дзесяцін з гакам. Склікалі сход. Пагутарылі і на карысную справу згадзіліся: запісаліся ў мэліорацыйнае таварыства. Але як прышлося распачынаць працу—большасьць сялян вышла з таварыства.

Брыдка Харавічам, што нік ня вызцягнуць з гразі «Сасонкі» і мучацца з-за гэтага кожнае лета!

Пчолка.

Дваццаць шэсьць аб сабе...

Радасьць конкурснай папкі.

Бягуць дні комсамольскіх «дзён і спраў», як вясела-радасныя вясьнянкі—хмурынкі (што колер маюць пылу малінавага) па блакітнаму небу. Падбягуць гэтыя хмурынкі пад праменьні сонца залацістага, закрываюць сабою гаспадара ўсяго жывога, і па зямлі пачнуць поўзаць цьмяныя лапіны--цені.

... Сенакос, або жніво. Летнія дні з самай большаю сьпякотай. Працуеш, стараешся, мацней націскаеш касу па роўных масцох, як цырульнік, агаляеш куп'е а на жнітве ніжэй падразаеш стройнае жыта, з радаснай асьцярожнасьцю кладзеш жмені на перавясла.

У поўдзень сонца злуе... У поўдзень сонца няласкава. Пот цьмянымі кроплямі, як бярозавік з стройнай бярозкі, коціцца з твару. Прыліпае сарочка да цела. Горача...

І як прыемна адчуць у гэты момант казытаньне адбіткаў хмурынак на пашай пляцэце! Як падбадзёрваюць і запаляюць цябе тыя пяць хвілінак, якія хмурынка спадцішка ўкрала ад сонца!..

* * *

Так і сёньня... з ячэйкамі вёсак Магілеўшчыны. Працавалі, стараліся, ламалі галавы над вывучэньнем больш умелага правядзеньня ў жыцьцё дырэктыў партыі і саюзу. Спацелі, але незмарыліся.

Конкурс! Агляд грамадзкай і гаспадарчай працы вясковых ячэек. Кожнага мучыць пытаньне:—Хто першы, хто лепш працуе, аб кім будзе ведаць уся акруга, рэспубліка?

І гэта пытаньне прыемным казытаньнем распаўзаецца па сьвядомасьці комсамольцаў, выклікае ў іх прачу да спаборніцтва, да перамогі.

За нумарам „1"

Першай расказала аб сабе Макранская ячэйка. Нясьмела, баючыся, яна «ўсхваляе» сваю працу, але фактаў прыводзіць мала.

Іншае з Задубскай ячэйкай. Яна ішла на конкурсе за № 2, атрымала першую прэмію. Так, яна гэта зрабіла.

Праз пару дзён нясьмела, але упэўнена чуваць голас з «мядзьвежага кутка» Магілеўшчыны, з далёкіх Абідавіч. Абідавічы — пакрыўджаны беднасьцю. Але комсамольцы нас запэўніваюць «будуць Абідавічы — комсамольскімі». Мы гэтаму верым.

Балатнянская ячэйка вуснамі нашага юнвяскора Фядосцава апавядае аб тым, як «мінулай восеньню створана ў Балотні комсамольская краўцоўская арцель. Адбудавалі хлопцы памяшканьне, узялі ў арэнду швэйную машыну, упрасілі вясковага краўца кіраваць арцельлю. Праца закіпела».

„Кабыльле балота" стала поплавам

Бяда была у Слаўным з лугам.—Скардзіцца Слаўненская ячэйка, Прапойскага раёну.—Вялізарны лугавы вучастак стаў балотам. Ні касіць, ні пускаць яго пад пашу. Называлі гэты вучастак «Кабыльле балота». Каб асушыць яго трэба было прачысьціць старыя канавы даўжынёю у 350 сажняў. Комсамольцы разам з перадавымі сялянамі ўзяліся за працу.

Дружна ішла работа на балоце. І хоць прышлося па калені стаяць у вадзе, і хоць надзвычайна цяжка было ваяваць з балотам, але свайго дабіліся.

„5 хвілін—і мы гатовы"

У Куракоўшчынскай пажарнай дружыне 90 процантаў комсамольцаў. Стараньнямі ячэйкі дружына навучылася ў 5 хвілін мабілізаваць свае сілы супроць чырвонага пеўня.

«Далучылі Куракоўшчынскую дружыну да Кармянскай, але і тут комсамольцы не падкачалі».

Пітомнік Бржазінскага

Кучынская ячэйка, Чачэвіцкага раёну, з гонарам апавядае аб удзеле комсамольцаў у палепшаньні сельскай гаспадаркі. «Комсамольцы сеюць каранеплоды, канюшыну, віку. Комсамолец Бржазінскі завёў у сваёй гаспадарцы пітомнік, прышчапіў ужо 130 яблынь. Назьбіраў насеньня і ўвосень думае пасеяць штук 500 дзічак».

* * *

І падобнымі прыкладамі іскрыцца ўся папка матар'ялаў аб конкурсу на лепшую вясковую ячэйку.

Конкурс ажывіў працу Магілеўскай комсамоліі, даў ячэйкам узоры працы. Застаецца гэтымі ўзорамі ўпрыгожыць усю работу організацыі.

Зьм. Паваротны.

1300 вёрст па вадзе

Адважная паездка 11 комсамольцаў

Група Жлобінскіх комсамольцаў—турыстых пушчаецца ўніз па хвалях Дняпра да берагоў Крыму.—Хлопцы пераедуць Дняпроўскія парогі.—Па дарозе—астаноўкі ў прыбярэжных вёсках.—Экскурсія адбываецца на чыста колектыўных пачатках

У нядзелю 5-га чэрвеня, а 3-й гадзіне дню, з Жлобіну выяжджае 11 комсамольцаў—турыстых па маршруту Жлобін Ялта на лодках па Дняпру.

Турысты—усе комсамольцы Жлобінскай арганізацыі, рабочыя дэпо і лесазаводу, за выключэньнем аднаго—селяніна.

Едуць на двух трахпарных лодках пад парусамі. Усяго было сабрана грошаў на паездку 130 руб., з якіх 95 р. пашло на пакупку лодак, а астатнія на паруса, кацёл і інш. рэчы. Харчы прыпасаюць на некалькі дзён. З адзеньня хлопцы бяруць па пары бялізны, кажухі, трусы і верхніе.

Па дарозе нашы турысты будуць спыняцца ў прыбярэжных вёсках, знаёміцца з працай комсамолу і бытам моладзі. Экскурсія будзе адбывацца на чыста колектыўных пачатках: агульны кацёл, табак, узаемная дапамога і г. д.

Экскурсанты—усе добрыя фізкультурнікі, здаровыя, выгадаваўшыяся на вадзе хлопцы.

Плыў да Ялты турысты доўга не маглі здабыць, але ўрэшце знайшлі яго ў аднаго з старых плытаўнікоў. У Кіеве яны прабудуць 2 дні, у Крамянчугу і Днепрапятроўску па 1 дню. У Ялце—канечным пункце экскурсіі — будуць прададзены лодкі, каб атрымаць сродкі на зварот дамоў (білеты па ільготным цэнам).

Экскурсанты паважылі праехаць Дняпроўскія парогі пад кіраўніцтвам вопытных мясцовых лоцманаў.

Кіеўская і Днепрапятроўская комсамольскія арганізацыі ўжо ведаюць аб гэтай экскурсіі і акажуць ёй адпаведную дапамогу.

Усяго экскурсія працягнецца месяц. З дарогі турысты будуць прысылаць уражаньні ў „Чырвоную Зьмену“. К.

Багатыя залежы торпу.

Проэкт пабудовы раённай электрастанцыі.

У Смалявіцкім раёне паміж менскай і барысаўскай акругамі выкрыты багатыя залежы торпу.

З прычыны выгоднага геаграфічнага становішча гэтых залежаў (40 вёрст ад Менску і 30 вёрст ад Барысаву) і блізкасьці МББ чыгункі ўзьнік проэкт пабудовы ў гэтым месцы раённай электрастанцыі, дзеля абслугоўваньня менскай і барысаўскай прамысловасьці. Пытаньне гэта ў бліжэйшыя дні будзе абмяркоўвацца ў прэзыдыуме Менакрвыканкому.

Тэатр—музыка.

Кіруючы тэатральны цэнтр.

Наркамасьветы БССР зацьвердзіў статут вышэйшага мастацкага савету, які будзе кіраваць тэатральнай справай на Беларусі.

У савет увойдуць прадстаўнікі Інбелкульту, фэдэрацыі пісьменьнікаў, ЦК ЛКСМБ, саюзу Працмастацтва, Галоўліту і Белдзяржкіно.

Публічныя концэрты Белмузтэхнікуму.

У зьвязку з канцом навучальнага году, Беларускі Музтэхнікум організуе 5, 6, 7 і 8 чэрвеня чатыры публічныя концэрты, якія будуць дэмонстраваць дасягненьні студэнтаў тэхнікуму.

Будзе выкананы цэлы шэраг сольных, харавых, сымфонічных і інш. нумароў.

„У гэтым доме“.

10-годзьдзе са дню сьмерці М. Багдановіча

Гэтымі днямі ў Доме Працасьветы адбыўся ўрачысты сход, прысьвечаны 10-й гадавіне са дню сьмерці пісьменьніка М. Багдановіча. На сходзе прысутнічалі навуковыя і культурныя працаўнікі, настаўнікі, студэнцтва вучнёўская моладзь.

Профэсары Замоцін і Піотуховіч у сваіх дакладах падрабязна абмалявалі жыцьцёпіс, характар творчасьці, ролю і значэньне пісьменьніка ў беларускай літаратуры.

Пасьля концэртнай часткі, у якой, паміж іншым, выступалі з сваімі вершамі, прысьвечанымі нябожчыку поэты П. Трус і Глебка, удзельнікі сходу накіраваліся на Комунальную вуліцу да дому, дзе нарадзіўся Багдановіч. Там адбылася цэрамонія прымацаваньня да дому мармуровай дошкі з надпісам:

„У гэтым доме ў 1891 годзе нарадзіўся беларускі поэта Максім Багдановіч“.

Літаратурная хроніка.

Новыя творы.

○ Цішка Гартны рыхтуе да друку зборнік апавяданьняў пад назвай „Прысады“.

○ Поэта Уладзімер Жылка рыхтуе да друку зборнік вершаў пад назвай „З палёў Заходняй Беларусі“.

○ Паўлюк Трус падрыхтаваў да друку новы зборнік сваёй поэзіі, у які ўвойдзе шмат новых вершаў, якія яшчэ нідзе не друкаваліся.

○ Андрэй Александровіч здаў у друк зборнік вершаў для дзяцей пад назвай „Гудкі“.

○ Выходзіць з друку другое выданьне зборніку апавяданьняў Я. Коласа „У ціхай вадзе“.

○ Зьмітрок Бядуля напісаў аповесьць „Язэп Крушынскі“, памерам у 4 друкаваных аркушаў, якая малюе жыцьцё беларускіх кулакоў. Гэтым-жа аўтарам скончана аповесьць „Салавей“, пачатак якой друкаваўся ў часопісе „Узвышша“.

Альманах „Кастрычнік“.

Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва падрыхтоўвае да друку мастацкі альманах пад назвай „Кастрычнік“, які павінен выйсьці з друку да 10-й гадавіны Кастрычніцкай Рэволюцыі.

У склад супрацоўнікаў альманаху запрошаны звыш 20 пісьменьнікаў і поэтаў. Альманах будзе ілюстраваны портрэтамі пісьменьнікаў і грамадзкіх дзеячоў.

У Інбелкульце.

○ Лік сапраўдных членаў, членаў-супрацоўнікаў і карэспондэнтаў Інбелкульту зацьверджан у 230 чалавек.

○ Аддзел мовы і літаратуры Інбелкульту прыступіў да выданьня гістарычнага слоўніка.

○ Тэатральная камісія Інбелкульту апрацавала і падрыхтавала да друку 500 беларускіх народных песень і малёдый.

○ За апошні час Інбелкульт шырока разгарнуў выдавецкую дзейнасьць. Друкуюцца: зборнік прац акадэмічнай конфэрэнцыі, выданьне твораў беларускіх пісьменьнікаў, зборнік матар'ялаў аб рэволюцыйным руху на Беларусі і г. д. Усяго мае быць надрукавана на працягу 1927 году каля 250 друкаваных аркушаў.

У тры радкі.

○ Гэтымі днямі цэнтральная камісія дапамогі дзецям накіравала ў інстытут соцыяльнага перавыхаваньня 17 беспрытульных.

○ Канчатковым тэрмінам ліквідацыі барысаўскай, калінінскай і рэчыцкай акруг і размеркаваньня іх тэрыторыі паміж застаючыміся акругамі Саўнарком вызначыў 15 чэрвеня.

○ Каля 150 тысяч чалавек яднаюць гурткі фізкультуры ў БССР.

○ Увосень г. г. мяркуецца склікаць надзвычайнага зьезду саветаў Менскай акругі.

○ Музэй па вывучэньню сельскай і лясной гаспадаркі організуецца пры Беларускім Навукова-Дасьледчым Інстытуце імя Леніна.

○ За 5 месяцаў 1927 году з Беларусі перасялілася 28.765 чалавек.

○ На Гомельскіх фабрыках і заводах акрпрофсавет абвясьціў конкурс на лепшага маладога рабочага—вытворцу.

○ 15-га чэрвеня ў Менску пачынаецца гастролі Ленінградзкага Дзяржаўнага Акадэмічнага Тэатру.

○ Газэта „Гудок“—орган ЦК чыгуначнікаў, якая выходзіць у Маскве прыступіла да рэгулярнага выданьня двохтыднёвай старонкі на беларускай мове пад назвай „На Беларусі“

○ Беларускае аб'яднаньне мастакоў атрымала запрашэньне прыняць удзел на ўсесаюзнай мастацкай выстаўцы, якая наладжваецца ўвосень г. г.

○ Дасьледваньнямі Інбелкульту па тэрыторыі Менскай акругі знойдзены залежы жалезнай руды і мінеральныя крыніцы.

○ Чарговы выпуск вышэйшых курсаў беларусазнаўства адбудзецца 15-га чэрвеня.

○ Вышаў з друку зборнік апавяданьняў маладнякоўца П. Галавача „Дробязі жыцьця“. Зборнік каштуе 75 кап.

○ Наркампрацы організуе сёлета ў Гомелі і Віцебску курсы Цэнтральнага Інстытуту Працы.

○ Па БССР налічваецца 716 мэліорацыйных таварыстваў.

Пасля абеду ў перапынак за Чырвонай Зьменай лепшы адпачынак цана 25 к у м-ц

Адказы чытачам.

Платонаву (№ 963). У Маскве маюцца наступныя тэатральныя навучальныя ўстановы: 1. Першы Дзяржаўны Цэнтральны Тэхнікум Тэатральнага Мастацтва (Мала-Кісло̆ўскі пер., дом № 4). Працяг навучаньня—4 гады. Для паступленьня неабходны веды ў аб'ёме школы-сямігодкі. Прыём заяў—с 15 чэрвеня. 2. Маскоўскі Дзяржтэхнікум імя Луначарскага (Сухцоўка, 6). Умовы прыёму тыя-ж.

Для паступленьня ў тэатральныя тэхнікумы, акрамя падрыхтоўкі, трэба мець асобныя даныя, як то: голас, міміку і інш. У тэхнікумы прыймаюцца асобы з 16 да 30 гадоў.

Зайцаву (№ 964). Сябрам профсаюзу можа стаць кожны грамадзянін, працаваўшы па найму 2 месяцы.

Х. (№ 965). Студэнты, якія ўяжджаюць на летнюю практыку, стыпэндыю не будуць атрымоўваць, бо за працу ў часе практыкі яны атрымоўваюць пэнсію.

„ПУНКТЫ ПОГЛЯДУ“.

У некаторых комсамольскіх ячэйках заўважаюцца нядбайныя адносіны комсамольцаў да ўплаты сяброўскіх узносаў.

Франт:—Чорт яго ведае! Ці новы гальштук купіць, ці ўзносы заплаціць?..

Расьцяпа:—Са ўзносамі усе прыстаюць... І куды я гэта свой сяброўскі білет сунуў: хоць забі—не памятую!

Напаяціст-актывіст: — Таварышы, будзьце сьвядомай масай, вы павінны, як адзін... Што?.. Я павінен сяброўскі ўзнос?.. Чапуха! Потым, потым!..

Па-за сьценамі унівэрсытэту

Выдадзен спэцыяльны плян працы

Студэнцтва навучальных установаў раз'яжджаецца на вакацыі.

Вопыт мінулых гадоў паказаў вялікае значэньне грамадзкай працы студэнтаў у часе вакацый, але адначасова з гэтым выявіў шмат недахопаў і хібаў у яе організацыі.

У гутарцы з нашым супрацоўнікам старшыня ЦБ Пролетстуду тав. Башмачнікаў сказаў па гэтаму поваду:

— З грунтоўных недахопаў у працы мінулых гадоў трэба адзначыць нерацыянальнае выкарыстоўваньне прыехаўшага на вакацыі студэнцтва і адсутнасьць цьвёрдага пляну ў грамадзкай працы апошняга.

— Каб ухіліцца ад гэтых недахопаў у бягучым годзе, ЦБ Пролетстуду сумесна з ЦСПСБ і Галоўпалітасьветай выдала спэцыяльны плян летняй працы студэнцтва. Мэта пляну—дапамагчы студэнцтву орыентавацца ў сваёй працы на вёсцы, вызначыць і высьветліць узаемаадносіны паміж студэнцтвам і мясцовымі ўстановамі, даць кароткі прынцып організацыі студэнцтва, працуючага на вёсцы ў часе летняга адпачынку, і даць магчымасьць студэнту абраць тую галіну працы, якая-б адпавядала мэтавай установе таго ВНУ, дзе ён вучыцца. Адначасова з гэтым плян дае агульныя рысы грамадзкай працы студэнта, працуючага на практыцы на прадпрыемстве, альбо ў установе. Трэба адзначыць, што плян абхапляе працу не толькі на вёсцы, але і ў мястэчку і горадзе; праца ў апошніх павінна, відома, некалькі адрозьнівацца ад працы ў вёсцы і студэнцтву неабходна прыстасаваць гэты плян да ўмоў тэй мясцовасьці, куды ён прыехаў. Напрыклад, у мястэчку найбольш актуальнымі і спэцыфічнымі пытаньнямі будуць: растлумачэньне нацполітыкі, організацыя саматужнікаў, землеўпарадкаваньне яўрэяў і г. д.

— Грунтоўнае, што трэба памятаць студэнту, працуючаму ў час вакацый—гэта тое, што ён павінен весьці сваю працу не самастойна, а выключна пад кіраўніцтвам мясцовых партыйных, савецкіх і профсаюзных органаў, дабіваючыся поўнага контакту з імі ў сваёй працы.

— Да грамадзкай працы павінна быць прыцягнута не толькі студэнцтва навучальных устаноў Беларусі, але і студэнцтва ВНУ іншых рэспублік, прыяжджаючае на Беларусь.

Яз

С У Д.

Забіў бацьку

Міхасю Кутынка 18 год. У вёсцы Жыцін, Слуцкай акругі. Ён жыў разам са сваім старым бацькам Васілём.

Міхась моцна пакахаў маладую сялянскую дзяўчыну Насьцю і парашыў на ёй жаніцца. Бацька быў супроць. Не хацелася старому дзяліцца сваёй маёмасьцю з сынам.

Але Міхась быў упарты хлапец:

— Захачу—і жанюся, і нічога ты мне, стары, не зробіш!

Праз некаторы час, Міхась сапраўды ажаніўся на Насьці. З гэтага часу і пачаліся паміж бацькам і сынам спрэчкі з-за падзелу маёмасьці. Дайшло да таго, што стары Васіль падаў на сына ў суд, жадаючы прыцягнуць яго да адказнасьці за пабоі, зьдзекаваньні і вымагацельствы. Калі Міхась даведаўся, што бацька падаў у суд, ды ён жадаючы зьбегчы суда і разам з гэтым атрымаць спадчыну, парашыў забіць свайго бацьку.

Аднойчы ўвечары, калі стары Васіль адзін вяртаўся з поля дамоў, сын падпільнаваў яго ля варот і сякерай па галаве забіў яго на сьмерць. Потым зацягнуў забітага ў хлеў і закрыў яго ў салому.

Праз некалькі дзён цётка Васіля, выпадкова зайшоўшы ў хлеў, выкрыла ў саломе чысьці ногі. З крыкам пабегла яна да суседзяў. Суседзі, разабраўшы салому, знайшлі труп забітага Васіля. Міхась быў арыштован.

Выязная сэсія бабруйскага акруговага суду ў Слуцку, разабраўшы гэтую справу, прыгаварыла Міхася Кутынка да 8 гадоў пазбаўленьня волі з суровым абмежаваньнем. Вярхоўны суд прыгавор пакінуў у моцы. Рыгор.

Эпідэмія ша-ша

Эпідэмія, як правіла, ахоплівае часам некаторыя вобласьці, часам краіны з адпаведным кліматам, экономічнымі ўмовамі і г. д.

Памятаеце эпідэмію тыфу, ці эпідэмію грыпу, ці вядомую шахматную гарачку у Маскве (зараз яна прыціхла). Але ўявеце сабе, што апошняя пануе ў Гомелі і вельмі.

— Ты куды?

— Я на турнір ша-ша (шахматна шашачны)—гэта гутарка на вуліцы, у клюбах, у кіно, у райкомах ЛКСМ, у Акрсавеце ФК, у вайсковых частках, у школах, у гасьцініцах, на пляцоўках (жывыя шахматы).

Нават у сталоўцы за прылаўкам—повар з буфэтчыкам.

Нават у цырульні—цырульнік з прыказчыкам дуюць у шахматы.

«Мат» так і вісіць у паветры.

Прыемна папасьці ў паласу такой эпідэміі—у паласу эпідэміі ша-ша.

Мал. Чычэ.

Наш суботнік

(М. Бярэзіна, проф. ячэйка ЛКСМБ).

У нашым мястэчку ў мінулым годзе організаваўся колектыў яўрэяў-земляробаў. На нашу долю выпала абслугоўваць гэты колектыў. Ня раз ужо абгаварвалася на ячэйцы чым дапамагчы ў працы колектыву. І вось 14-га мая мы наладзілі суботнік.

Колектывам тады ачышчаўся кавалак сенажаці, які быў зарослы хмызьняком. Мы ўзяліся за дапамогу ў ачыстцы. Высеклі і прыбралі каля дзесяціны гэтай сенажаці, на што колектыву трэба было-б затраціць ня мала грошай.

Комсамольцы гэтым суботнікам ячэйкі былі вельмі задаволены.

У хуткім часе колектыў будзе праводзіць мэліорацыйныя працы. Трэба спадзявацца, што і ў гэтай працы комсамольская ячэйка акажа ім дапамогу.

Такі суботнік падняў аўторытэт нашай ячэйкі перад насельніцтвам яшчэ на большую вышыню. Д.

Наша настольная кніжка

Б. Олікер і Л. Розэнблюм.—«Нарысы па гісторыі комсамолу Беларусі» з прадмовай В. Г. Кнорына. Выд. БДВ. Стр. 293. Цана 1 р. 25 к.

Вышла з друку вельмі цікавая і каштоўная кніжка, якая бязумоўна павінна мець не малы посьпех, як с я р о д м а л а д ы х, так і сярод больш дарослых ч ы т а ч о ў. Думаецца, што яна павінна пашырацца не толькі на Беларусі, але і па-за межамі яе. Я разумею кніжку т-шоў Б. Олікера і Л. Розэнблюма, з прадмовай т-ша В. Кнорына, «Нарысы па гісторыі комсамолу Беларусі», выдадзеную Ц. К-там Комсамолу Беларусі з дапамогаю Цэнтральнай Камісіі па правядзеньню 10-ае гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі.

Аўтары старанна і поўна распрацавалі пастаўленую перад імі тэму. Гісторыя комсамолу ўвязана з папярэдняй рэволюцыйнай барацьбой на Беларусі моладзі проці царызма. У гэтай часьці свайго твору, займаючай восем разьдзелаў, аўтары даюць дэтальні малюнак цяжкага становішча на Беларусі рабочай моладзі ў дарэволюцыйны пэрыяд, апісаньне забастовачнага руху рабочай моладзі і яе палітычнай барацьбы. Далей яны добра абрысавалі рэволюцыйны рух сярод моладзі вясковай і вучнёўскай, а таксама ўплывы на вясковую і вучнёўскую моладзь з боку рабочай моладзі.

Другая частка кнігі вядзе нас па тых шляхох, па якіх моладзь Беларусі ў 1917—18 гадох ішла да ўтварэньня комсамолу. Яна складаецца з трох разьдзелаў і дае нам яскравы малюнак барацьбы моладзі з нацыяналістычнымі ўхіламі за правільную пролетарскую лінію. Па гэтых зьвілістых шляхох рабочая моладзь Беларусі, а за ёю сялянская і вучнёўская моладзь, пад нясхібным кіраўніцтвам компартыі, няўхільна ішла і ўрэшце прышла да ўтварэньня комсамолу Беларусі, як адзінай, цэльнай, пролетарскай арганізацыі, якая яднае розанацыянальную рэволюцыйную моладзь.

Трэцяя частка кнігі, якая складаецца з пяцьмі разьдзелаў, малюе першыя крокі існаваньня Комсамолу на Беларусі ў часы з 1918 да канца 1920-га году. Гэтыя разьдзелы вычэрпалі шмат сьвежага, ня друкаванага дагэтуль дакумэнтальнага матар'ялу і чытаюцца з захапляючым інтарэсам. Яны яскрава малююць перад намі пэрыод гэроічнай, упартай барацьбы комсамолу за перамогу Вялікага Кастрычніка на Беларусі.

На фоне агульнай грамадзянскай вайны на Беларусі вызначаецца роля ў ёй комсамолу. Далей апісуецца комсамол у акупацыйным падпольлі і ў партызанскай барацьбе, праца комсамолу ў горадзе і на вёсцы. Канчаецца гэтая часьць апісаньнем першага зьезду ЛКСМБ.

Да кніжкі дададзена некалькі старонак неабходных увагаў, якія даюць вычэрпваючыя тлумачэньні да пасобных падзей і фактаў, закранутых у тэксце. Кніжка мае даволі многа добра падабраных ілюстрацый.

Перад намі—першая спроба, спроба сур'ёзная, даць навукова пабудаваную, папулярна напісаную гісторыю, як дарэволюцыйнага руху моладзі, так і комсамолу Беларусі. Трэба вызначыць, што спроба гэтая, ня гледзячы на цэлы шэраг труднасьцяў, аўтарам удалася. Яны сумленна перавярнулі даступныя ім архівы і старанна выбралі і выкарысталі шмат вельмі каштоўнага, цікавага і зусім новага матар'ялу. Жандарскія данясеньні па начальству, падпольныя проклямацыі, паліцэйскія данясеньні і пратаколы, успаміны сучасьнікаў, іх перапіска, газэтныя артыкулы і хроніка, пастановы зьездаў і організацый, гістарычная літаратура і г. д.—усё гэта вельмі ўдала выбрана, апрацавана, пастаўлена на сваё месца і ўзятае разам дае чытачу яскравыя і праўдзівыя малюнкі далёкага і блізкага мінулага. Можа яшчэ больш трэба было-б апрацаваць матар'ялы, можа яшчэ глыбей трэба было-б зрабіць аналіз іх, але тое, што зроблена, бязумоўна, мае вялікую каштоўнасьць і выразна сьведчыць аб сумленнай навуковай працы аўтараў і іх уменьні справіцца з архіўнымі і іншымі матар'яламі.

Кніжка ня гледзячы на рознастайнасьць матар'ялаў, вышла з пад пяра аўтараў цельнаю і чытаецца з неаслабным інтарэсам. Відна, што аўтары з любоўю адносіліся да абранай тэмы і працы над ёю. Кніжка прасякнута тым рэволюцыйным рамантызмам, які не скрыўляючы гістарычнай праўды, не падмалёўваючы падзеяў, падымае рэволюцыйны настрой чытача, прабуджае ў ім жаданьне змагацца за лепшую будучыню, дае новыя сілы для гэтага змаганьня.

Бязумоўна, у кніжцы ёсьць і хібы. Да такіх хібаў, па маёй думцы, трэба аднесьці ня зусім точнае і яснае вызначэньне ў 4-м разьдзеле зубатаўшчыны, адсутнасьць у 14-м разьдзеле („Комсамол у падпольлі“) падпольнай комсамольскай арганізацыі на вёсцы, што тлумачыцца няпоўным выкарыстаньнем матар'ялаў па гэтую тэму; зусім няпоўнае апісаньне ўплыву КСМ сярод дзяцей. Спатыкаюцца часам і абмылкі друку, не заўважаныя ў канцы кніжкі, напр. на ст. 17 і 281.

Але ўсе вышэйазначаныя хібы ніколькі не перашкаджаюць таму, каб прызнаць „Нарысы па гісторыі комсамолу Беларусі“ вельмі каштоўнай кніжкай, якую трэба абавязкова перачытаць і перачытаць з увагаю, як моладому, так і старому чытачу. І вельмі добра, што цана на кніжку, якая мае амаль што 300 старонак, і добра выдана, даволі даступная (1 р. 25 к.) Гэта дасьць магчымасьць ёй пашырыцца, чаго яна заслугоўвае. Асабліва хочацца рэкамендаваць „нарысы“ нашай моладзі, для якой яны павінны стаць настольнай кніжкай.

З жалем трэба вызначыць, што кніжка выдадзена ў малым (3000) ліку экзэмпляраў.

У. Ігнатоўскі.

Адказныя рэдактары А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867 Менск, 2 друкарня БДВ.